

TÒA ÁN NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
THÀNH PHỐ QUY NHƠN Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
TỈNH BÌNH ĐỊNH

Số: 17/2024/QĐST-DS Quy Nhơn, ngày 11 tháng 12 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

“V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ QUY NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Thị Huy Huệ.

Thư ký phiên họp: Bà Trịnh Trần Thị Thoa - Thư ký Tòa án nhân dân TP. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân TP. Quy Nhơn tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hoa Lý - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 12 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân Tp. Quy Nhơn mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2024/TLST-DS ngày 30/10/2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 393/2024/QĐST-DS ngày 28/11/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Dư Duy P, sinh năm: 1968.

Nơi cư trú: 3 D, TP ., tỉnh Bình Định. *(Có mặt)*

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Cụ Đào Hiếu L, sinh năm 1935.

2. Ông Dư Duy M, sinh năm 1962.

3. Ông Dư Duy L1, sinh năm 1964

4. Ông Dư Duy T, sinh năm 1965

Cùng cư trú: 3 D, TP ., tỉnh Bình Định.

(Có đơn xin giải quyết vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Căn cứ theo đơn yêu cầu đề ngày 11/9/2024, đơn xin thay đổi yêu cầu đề ngày 25/11/2024 và các lời khai tiếp theo của người yêu cầu: Bà là chị ruột của ông Dư Duy K. Hiện bà đang trực tiếp chăm sóc ông K. Về tiền sử bệnh của ông K, khi sinh ra ông K phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Đến năm 1984, ông K bắt đầu xuất hiện cơn co giật tay chân, trợn mắt, nghiến răng, sùi bọt mép, trong cơn mất ý thức, kéo dài vài phút, trung bình mỗi tuần vài cơn. Từ khi co giật

cho đến nay, tính tình ông K ngày càng nóng nảy, hay cảm râm, chửi bới và gây hấn với người thân trong gia đình, đập phá đồ đạc trong nhà, thường xuyên bỏ đi lang thang, gia đình phải tìm về. Ông K được nhận tiền trợ cấp xã hội hàng tháng. Nay bà P có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân TP. Quy Nhơn tuyên bố ông K có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà P yêu cầu Toà án chỉ định bà là người giám hộ cho ông Dư Duy K.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân TP. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định của BLTTDS. Về nội dung, đề nghị Tòa áp dụng Điều 23, 46 BLDS 2015 và Điều 378 BLTTDS: Chấp nhận yêu cầu của bà Dư Duy P về việc yêu cầu tuyên bố ông Dư Duy K có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; Bà P là người giám hộ cho ông K.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Quy Nhơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Bà Dư Duy P có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân TP. Quy Nhơn tuyên bố ông Dư Duy K có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, Tòa xác định yêu cầu này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án (khoản 1 Điều 27 BLTTDS). Người bị yêu cầu là ông K hiện nay cư trú tại TP ., tỉnh Bình Định nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân TP. Quy Nhơn (điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 BLTTDS).

[2] Về yêu cầu của đương sự:

[2.1] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2043/KLGD ngày 15/11/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung đối với ông Dư Duy K: “Thời điểm hiện tại: a. kết luận theo tiêu chuẩn y học: Động kinh hỗn hợp có biến đổi trí năng nhân cách (G40). b. kết luận về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.”.

Vì vậy, bà Dư Duy P yêu cầu tuyên bố ông K có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở để chấp nhận, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 BLDS.

[2.2] Về chỉ định người giám hộ cho ông Dư Duy K: Tòa xét thấy ông K chưa có vợ, con; mẹ của ông là cụ Đào Hiếu L già yếu, các anh trai của ông K là các ông Dư Duy M, Dư Duy L1 và Dư Duy T bận công việc, không có điều kiện chăm sóc. Vì vậy, gia đình thống nhất giao ông K cho bà P trực tiếp chăm sóc và đồng thời là người giám hộ, đại diện cho ông K trong các giao dịch dân sự. Xét thấy, bà P có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định của pháp luật dân sự. Vì vậy, Tòa chỉ định bà Dư Duy P là người giám hộ cho ông K.

Xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ: Bà P có nghĩa vụ chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông K; đại diện cho ông K trong các giao dịch dân sự; đồng thời quản lý tài sản của ông K (nếu có). Bà P có quyền sử dụng tài sản của ông K (nếu có) để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của ông K; đồng thời đại diện cho ông K trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông K (theo Điều 57, Điều 58 BLDS).

Bà P có thể bị thay đổi, chấm dứt làm người giám hộ cho ông K nếu không có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ. Thủ tục thay đổi, chấm dứt việc giám hộ thực hiện theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ khoản 1 Điều 149 BLTTDS; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án; bà Dư Duy P phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự 300.000 đồng.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát về giải quyết việc dân sự phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 23, Điều 46, điểm d khoản 1 Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Dư Duy P.

Tuyên bố ông Dư Duy K, sinh năm 1969; Nơi cư trú: 3 D, TP ., tỉnh Bình Định có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Dư Duy P là người giám hộ cho ông Dư Duy K.

Xác định bà P có nghĩa vụ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông K; đại diện cho ông K trong các giao dịch dân sự; đồng thời quản lý tài sản của ông K (nếu có).

Xác định bà P có quyền: Sử dụng tài sản của ông K (nếu có) để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của ông K; đồng thời đại diện cho ông K trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông K.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Dư Duy P phải chịu 300.000đ, số tiền này được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0000714 ngày 30/10/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự Tp. Quy Nhơn. Bà P đã nộp đủ lệ phí.

4. Báo cho các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Trường hợp bản án, Quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- Đương sự;
- TAND tỉnh Bình Định;
- VKSND Tp. Quy Nhơn;(đã ký)
- Chi cục THADS Tp . Quy Nhơn;
- Lưu HSVDS.

Phạm Thị Huy Huệ